

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita Beati Aloysii Gonzagæ E Societate Iesv,
Ferdinandi S. Rom. Imp. Principis, Marchionis
Castilionensis F. Natu Maximi, Libri Tres**

Cepari, Virgilio

Coloniæ Agrippinæ, 1608

c. 10. De exequiis, sepultura, & iis quæ corpori B. Aloysii acciderunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43934

CAPVT DECIMVM.

DE EXE QVIIS, SEPVLTVRA,
 & ijs que corpori B. Aloysij
 acciderunt.

MAGNUM enim uerò sibi beneficium
 duo illi sacerdotes, qui morienti
 præstò fuerant à Deo accepisse uisi sunt,
 quod è tanto numero idem ardentibus vo-
 tis expetentium, ipsi potissimum dele-
 ti essent, qui tanta sanctitate adolescentem
 spectarent in cælos feliciter demigrantem,
 quod erat eò iucundius, quòd antequam
 excederet, se eos, dum uiuerent, Deo com-
 mendaturum promiserat. P. Ministro quies
 quædam animi, & cælestis iucunditas hæ-
 sit. Socium insolitus pietatis ardor, & salu-
 bris mæror, Dei que secundum B. Aloysij
 consilia colendi studium inuasit. Quem a-
 nimum multis lachrymis abundantem, si
 non perinde atque dum recens esset, vigen-
 tem ac, prout res tulit, vehementer aut me-
 diocriter incensum plures non modo mē-
 ses, uerum etiam annos seruauit. Sed quo-
 niam cum eum pietas ad decerpendum ali-
 quid de sacris huius beati adolescentis re-
 liquijs stimularet, reuerentia vetabat, ne
 quid de ipso corpore stringeret, calcemē-
 Bb torum

torū corrigias, calamos quibus scribere erat solitus, aliaq; eiusdem generis sibi poposcit, atq; dum hæc litteris mandamus, etiam cōseruat. Valetudinarij cū ad lauandū, curandūq; corpus accessissent, elatis corā h̄isdem sacerdotibus linteis lecticarijs, æneū illud Christi simulachrum reperiunt, q̄, ut supra dictū est, tres cōtinenter dies pectori admotum tenuerat. Internudādum corpus comperiunt ingentem callum, quē consuetudo genibus inter preces nitendi à paruo puero perpetuò culta, ijs obduxerat, è quib; nōnulli quiddā, pij monumenti causa, abscissum, hodieq; penes se habēt. Vnus è valetudinarijs impulsu quorundam eius honori studentium, frustum carnis refecare aggressus, mox cœpti pœnitens, modicum pellis abstulit, qua suo hortatu admota, ægrum conualuisse memorat. Vix animam efflarat, cum alter Patrum qui adfuerant, nonnullos qui viuenti interiores fuerant, certos facit, nostrum Angelū in cœlos euolasse. At illi studio pietatis incēsi corripere se è cubili, & partim, q̄ fortunatis cœlitum oris iam receptum crederent, ipsum vocare in vota, partim pro eo preces persoluerō quas pro amicitia ante obitū exegerat. Postera luce ii. Kalēd. Quinct. vix dato surgēdi signo, cubiculū, in quo situm erat sacrum corpus completur, & submissis oēs genibus, vel

vel pro eius animi incolumitate, Deū, vel
quorum longè maxima pars erat, ipsum pro
sua venerantur. Ad hoc certatim amore pie-
tatis, eius calceamenta, indubium, subucula,
aliæq; vestes direptæ: ungues, capilli, ac nō-
nihil etiam de ipsa carne præcisum. Dehinc
corpus in sacellum cōmune collegij delatū,
horis omnibus antemeridianis à quam plu-
ribus frequentatum est, præcipuè ab adoles-
centibus notis, qui antea non modo conta-
ctum, sed etiam aspectum cadaverum ex-
horrescere soliti, adibant ad feretrū, & sa-
cras reliquias, sanctum, sanctum ipsum in-
geminantes, amplexari, & dissuauiri cer-
tabant. Eodem matutino tempore sacrificia
omnia cū in Collegio, tum in ceteris So-
cietatis, in vrbe, domicilijs pro ei⁹ animi fe-
licitate facta sūt, etsi id à plerisq; moris po-
tius societatis retinendi caussa fiebat, quā
opus esse iudicaret. Difficile est ijs qui rem
oculis non vsurparunt, subijcere animis,
quantū eius excessus omnium qui in eo Col-
legio degebāt, animos permouerit. siquidē
præter eius virtutem, & sanctitatem nemi-
ni quicquam loqui libebat, cum alius aliud
quod obseruarat præclarum specimen ex-
poneret. sed longè etiam frequentior in
desiderio erat, quam in sermone, vnoquo-
que cum animo suo reputante, quàm illu-
stri gemma orbatu essent, quā sanctæ socie-

tatis iacturam eo die fecissent. Sub horam
 pœnultimam ante solis occubitum, qua
 preces ei funebres erant indictæ, sacrum
 corpus è sacello in amplam exedram, quò
 Patres omnes socijque cæteri conuenerant
 delatum. Ibi omnes ad vnum, etiam sacer-
 dotes ex ordine priusquam efferretur, ma-
 num ei osculantur. Quod venerationis ge-
 nus solis sacerdotibus impertiri solitum,
 huius, qui minoribus duntaxat ordinibus
 initiatus erat, vitæ sanctimonie tributum
 est. Præstito hoc officio funus longo ordi-
 ne, in sacram ædem Collegij, cui Annunciatæ
 cognomentum est, procedit, atque ibi exe-
 quiales preces de more celebrantur. Secun-
 dum quas tantus fuit iuuentutis, quæ litteris
 inibi deseruit, cæteri que populi ad obside-
 dum feretrum, sacras reliquias venerandi,
 decerpenti que causa, concursus, vt cum eis
 iam Patres obsistere nequirent, opus fuerit,
 templi fores obserare. Interea loci, capilli,
 vngues, intima, extima que tunica accisa; ex-
 tremi digiti & duo articuli, auricularis di-
 giti dextræ manus præfecti sunt. Affuere
 homines Illustrissimi Franciscus Dietrich-
 steinius, qui hodie S. R. E. Cardinalis est,
 Benedictus, & Philippus Caietani, Iulius
 Ursinus, Maximilianus Pernestainius dy-
 nastæ Bohemus, qui postea cum esset ex in-
 terioribus Clementis VIII. Pont. Max. cu-
 bicu-

bicularijs vita defunctus est. Cum inibi esset, vt sepulchro mandaretur, cum alijs magnæ auctoritatis Patribus, tū præcipuè Roberto Bellarmino visum est, non ex consuetudine, sed in loculo aliquo proprio componendum esse. quippe cū per eximiam sanctitatem vitā transisset, nihil ambigi, qui Deus tanto eius gloriam per orbem olim clariorem effecturus esset, quanto ipse impensius dum vixit, homines latere studuerit. Sed quoniam eo loci hominum de Societate corpora non loculis includere, sed absque apparatu in sepulchro condere mos est, Rector Ministrum ad Professorum domum allegat, qui P. Laurentiū Magium id temporis in Italiæ procuratione Generali Præposito Assistentem consulat. Is re cum ipso Generali Præposito communicata, loculo tegi iubet. Generalem siquidem idcirco libenter hunc adolescentem legibus soluere, quod nemini non cognitissima sit eius sanctitas. vt vel hinc liqueat eum, qui velut vnus cœlestium inusitato sepulturæ honore sit affectus, iam tum præstanti quadam cœlestis virtutis laude floruisse. Igitur parato loculo impositus, in sacello eius templi Christo cruci affixo sacro, quod maxima ianua ingredienti ad læuam est, in alterum conditorium illatus est, quod viâ publicam spectat, eamque partem, quâ Euāgelium

gelium legi solet. Per multos deinceps dies in communibus circulis sola huius sancti focij virtus in omnium ore versata est. & orbari iam viuo, qui in eo collegio viuebant, cœpere mortuum venerari. Itaque dies nulla abibat, quin aliqui monumentum eius adirent, eumq; longioribus etiã precibus salutarerent, in quo more non pauci complures menses, atq; adeo etiã annos, dum Romæ ætatem egere, perseverarunt. In his fuit P. Iohannes Antonius Valcrinus, qui etsi viuũ nũquam nosset, cùm paulò post eius mortem aduectus è Sicilia, quæ de eius vita conscripseram, perlegisset, tanto in eum studio exarsit, vt parũ esset vt tumultũ eius celebraret quotidie, nisi & varij generis flosculis, quos ipse in horto legerat, aspergeret, dicẽs hunc deum flores mereri, qui tam exquisitarum virtutum ornatu floruisset. Mansit in eo loculo B. Aloysij corpus septem omnino annos, scilicet ad annum Domini M.D. XCVIII. quando ne procedenti tempore aliorum corporibus misceretur, P. Claudij Aquaviuæ Præpositi Generalis iussu eius ossa ad 10. Kalẽd. Quint. anni M.D. XCVIII. è pristino in alium minorem loculũ translata, atq; in eiusdẽ conditorij muro, qui plateæ obicitur sublimè defixa sunt. Ibi permissu Præpositi prouincialis, qui ipse rei gerendæ affuit, reliquiarum partes deprom-

depromptæ, in multas Italiæ vrbes disper-
sæ, atque in Poloniam, & Indias delatæ sūt.
Quin & ipse Prouincialis ex ijs sibi nonni-
hil sumpsit, & alijs tribuit. Neq; præteribo
confirmasse eundem Prouincialem, eius
ossa inter se coniuncta, atque modesto illo
habitu, submisso capite, reperta, quo ferè,
dum viueret, esse consueuerat, quæ res, aspi-
cientes notabili pietatis motu contigit. At
verò annis posterioribus, vbi Deus, inter-
cedentibus eius precibus, miraculis editis,
ipsius sanctitatem in hominum luce collo-
care cœpit, idem P. Generalis decreuit, vt
sancta eius ossa, è priori sepulturæ loco in
alium decentiorè, separatim à cæteris repo-
neretur. Igitur 6. Idus Iun. anno. M. DCII.
in sacrum vestiariū clandestinò delata, &
Kalendis proximis Quinctilibus septa lo-
culo plumbeo, qui alteri ligno erat inditus,
sub gradu aræ D. Sebastiani, quæ est in eadē
æde, collocata sunt. Tametsi verò curæ fu-
erit, vt hæc, præter eos qui operā suam na-
uabant, clanculum omnes agerentur, non
tamen idcirco populi pietati solertia inue-
stigandi defuit, qua tandem vbi sacer ille
thesaurus nuper locatus esset, reperiret.
Ad extremum increbescente iam omni-
bus terrarum regionibus eius sanctimonix
fama, frequentatisque, ipso Deum exoran-
te miraculis, Francisci Gonzagæ Marchio-

nis Castilionensis, Oratoris Cæsarei, Principis excellentissimi, cui locus ille angustior videbatur rogatu, Præpositus Generalis loculum iterum eximi mandat, eoque, superiorum voluntate aperto, Marchio sibi, & Duci Mantuæ, paulum quiddam de reliquijs legit. Caput iussu Præpositi Generalis in Basilicam nominis Iesu, reliquum corpus, Idus Maij anno M. DCV. crebris luminibus, symphoniaciisque prosequenti- bus, ad eiusdem, in qua ante situm fuerat ædis facellum Virgini Matri sacrum, sacerdotum manibus deportatum, parieti, quem mos est legenti euangelium spectare, insertum est. Allaboratum quidem est, ut quam secretò, ea translatio fieret. at simul Orator, cum coniuge, item Dux Polius, alijque viri principes Aedē sunt ingressi, tunc facti sunt concursus multitudinis, ut se iam confercire inciperet. fuitque bene diu pluribus Patribus negotium, sacras reliquias priusquam in destinato loco conderentur, osculandas, venerandas, precatorijs coronis contingendas flagitantibus præbere. Ibi hodieque sancta illa ossa requiescunt, & ipsius Beati adolescentis effigie desuper, circum- verò quamplurimis votiuis, tabellis pendē- tibus, lucente continuò lampade, & fre- quentis populi honoribus decorantur. In- terea precamur fortunatum eius animum,

vt n̄

vt in cælo nobis, qui sacri corporis ipsius exuuias in terris honore prosequimur, Deū propitiet, gratiamq; eius abundè conciliet, vt extet olim meritorum nostrorum copia, pro quibus, propositis à Deo verbo, postquam humanam naturam induit, præmijs digni simus: cui, simulque Patri, & Spiritui sancto honor & gloria sæculis innumerabilibus

tribuatur. Amen.

Bb y DE VI